

ZSwS - 400/1/2016

ZESPÓŁ SZKÓŁ W SŁUPNIE

Aleja Jana Pawła II 14
05-250 RADZYMIN
tel. 022 786-50-10 fax 022 763 20-11
REGON 141552233
NIP 1251508135

Szkolny Program

Profilaktyki

Zespołu Szkół

w Słupnie

*„Zdrowo, bezpiecznie,
kulturalnie”*

Szkolny Program Profilaktyki jest spójny z zadaniami Szkoły, określonymi w Statucie Zespołu Szkół w Słupnie, Programem Wychowawczym Szkoły, Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania oraz Szkolnym Zestawem Programów Nauczania.

Program jest adresowany do dzieci szkoły podstawowej i młodzieży gimnazjalnej, przechodzących zasadnicze przemiany: fizjologiczne, emocjonalne, społeczne i duchowe, związane z procesami dorastania i dojrzewania.

CELE SZKOLEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI:

- 1. Przeciwdziałanie niepożądanym i niebezpiecznym zachowaniom na terenie Szkoły.**
- 2. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym uczniów.**
- 3. Pomoc dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.**
- 4. Promowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia i spędzania wolnego czasu.**

Cele szczegółowe SPP:

1. Stwarzanie warunków, aby uczniowie byli odpowiedzialnymi organizatorami życia szkolnego oraz zostali włączeni do realizacji zadań wynikających z programu wychowawczego szkoły.
2. Prowadzenie edukacji w zakresie bezpieczeństwa dziecka w szkole i poza nią.
3. Promowanie zdrowego stylu życia, właściwych nawyków żywieniowych i higienicznych.
4. Informowanie i wdrażanie do przestrzegania norm społecznych; uczenie szacunku dla innych i dla dobra wspólnego, jako postawy życia społecznego.
5. Podnoszenie kultury osobistej i promowanie kulturalnych postaw wobec otoczenia.
6. Rozwijanie umiejętności społecznych i emocjonalnych umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie w relacjach interpersonalnych i grupowych (rozwijanie poczucia własnej wartości, kształtowanie umiejętności słuchania innych i rozumienia ich, wskazywanie zachowań asertywnych, kształtowanie umiejętności nazywania i radzenia sobie z emocjami).
7. Podnoszenie umiejętności komunikowania się z innymi ludźmi- w tym za pomocą narzędzi technologii informacyjno - komunikacyjnych.
8. Pogłębianie wiedzy na temat środków uzależniających i zagrożeń z nimi związanych.
9. Rozbudzanie zainteresowań, zachęcanie do aktywności oraz wskazywanie wzorców mądrego spędzania wolnego czasu.
10. Wspomaganie uczniów w pokonywaniu trudności szkolnych i zapewnianie opieki w wyrównywaniu deficytów.
11. Wdrażanie do świadomego i odpowiedzialnego korzystania z mediów (Internet, TV).

12. Wspieranie rodzin uczniów w trudnych sytuacjach życiowych.
13. Organizowanie pomocy terapeutycznej oraz opracowanie procedur interwencji kryzysowych.
14. Włączanie rodziców do realizacji zadań SPP.
15. Zwiększanie umiejętności wychowawczych nauczycieli i innych pracowników szkoły.

Sposoby realizacji SPP:

1. Wykorzystanie literatury i środków multimedialnych w realizacji szczegółowych zadań.
2. Organizowanie warsztatów i ćwiczeń.
3. Wygłaszanie prelekcji i pogadarek.
4. Spotkania indywidualne z pedagogiem i innymi specjalistami.
5. Konkursy i przedsięwzięcia aktywizujące środowisko szkolne.
6. Uroczystości szkolne.
7. Godziny z wychowawcą.
8. Spotkania z rodzicami.
9. Współpraca z innymi szkołami, przedstawicielami środowisk lokalnych oraz instytucjami wspomagającymi (samorząd gminny, gminne instytucje kulturalne i sportowe, Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna, lokalne ośrodki wsparcia dla osób z problemami uzależnień, organizacje młodzieżowe i pozarządowe, Policja, CODN, Instytut Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego).

Osoby odpowiedzialne za realizację SPP:

- dyrekcja szkoły,
- wychowawcy,
- nauczyciele i inni pracownicy szkoły,
- pedagog,
- psycholog,
- pielęgniarka,
- uczniowie,
- rodzice.

Identyfikacja problemów i ewaluacja działań

Podstawą do opracowania Szkolnego Programu Profilaktyki jest analiza sytuacji wychowawczej Szkoły dokonana w roku 2015/2016: analiza dokumentacji pedagoga, wychowawców, zebranie informacji od nauczycieli, pracowników biblioteki i świetlicy,

rodziców i uczniów, obserwacja zachowań uczniów. Na podstawie powyższej analizy wyróżniono najistotniejsze problemy w zakresie profilaktyki.

Program niniejszy nie jest zamknięty na nowe zjawiska i zmiany zachodzące w środowisku szkolnym i lokalnym, zatem konieczne jest stałe monitorowanie potrzeb i problemów uczniów, które zapewni aktualizację celów, zakresów i form oddziaływań profilaktycznych.

W ustaleniu, czy program profilaktyki przynosi oczekiwane efekty, niezbędna jest ewaluacja. Elementem ewaluacji jest stałe kontrolowanie przebiegu realizacji zadań. W celu uzyskania informacji, jak realizowane są zaplanowane zadania, dokonywany będzie monitoring programu na koniec każdego roku szkolnego. Podstawą do uzyskiwania informacji będą:

- obserwacje uczniów w różnych sytuacjach, np. podczas ustnych odpowiedzi, sprawdzianów, publicznych występów, pracy w grupie, kontaktów z kolegami na przerwach, uroczystościach szkolnych i środowiskowych;
- analiza dziennika lekcyjnego pod kątem frekwencji, uwag dotyczących zachowania się uczniów na lekcjach, ich stosunku do nauki, kolegów i nauczycieli oraz wyników nauczania,
- analiza dzienników zajęć pozalekcyjnych, wyrównawczych i kół zainteresowań pod względem liczby korzystających z nich uczniów i ich osiągnięć, informacje od prowadzących te zajęcia,
- wywiady z pedagogiem odnośnie liczby i rodzaju konfliktów i nieporozumień między uczniami,
- analiza sprawozdań z działań, konkursów przedmiotowych i zawodów sportowych, analiza wytworów pracy uczniów na rzecz klasy i szkoły,
- rozmowy z uczniami, ich kolegami, nauczycielami, innymi pracownikami szkoły, rodzicami.

ZAKRESY ODDZIAŁYWAŃ

I. Przeciwdziałanie niepożądanym i niebezpiecznym zachowaniom na terenie Szkoły

Zadania	Sposoby realizacji	Czas realizacji
<p>Zapewnienie bezpieczeństwa uczniów w szkole i w drodze do niej</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentacja zasad BHP obowiązujących w szkole: <ul style="list-style-type: none"> – zapoznanie z zasadami korzystania z sal i pracowni szkolnych oraz sprzętów i pomocy dydaktycznych, – zapoznanie z zasadami bezpieczeństwa na zajęciach wychowania fizycznego, techniki, plastyki, informatyki i zajęciach pozalekcyjnych, – zapoznanie z zadaniami poruszania się na terenie szkoły i wokół szkoły podczas przerw śródlekcyjnych, – zapoznanie z procedurami zachowań w różnych sytuacjach alarmowych (pożar itp.), znajomość telefonów alarmowych. 2. Opracowanie harmonogramu dyżurów nauczycielskich podczas przerw międzylekcyjnych: <ul style="list-style-type: none"> – sprawowanie opieki nad uczniami. 3. Uczenie zasad bezpiecznego poruszania się po drodze, przygotowanie do egzaminu na kartę rowerową. 4. Uświadamianie zagrożeń wynikających z niebezpiecznych zabaw (lodowisko, kąpiele itp.), wskazywanie zabaw bezpiecznych i warunków organizowania ich. 5. Monitoring: wejść do szkoły, korytarzy, szatni, dziedzińca szkolnego. 6. Uczenie norm społecznych obowiązujących w szkole i wdrażanie do respektowania ich przez uczniów. 	<p>Pierwszy miesiąc nowego roku szkolnego oraz cały rok.</p>
<p>Profilaktyka i niwelowanie zachowań agresywnych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Stała obserwacja zachowań uczniów podczas lekcji, zajęć pozalekcyjnych, przerw śródlekcyjnych. 2. Realizacja różnych programów wychowawczych. 3. Integracja zespołów klasowych (wspólne wyjścia, wycieczki, imprezy klasowe, działania na rzecz szkoły itp.). 4. Rozwijanie postaw asertywnych w wyrażaniu uczuć i emocji (warsztaty, pogadanki, spotkania z pedagogiem, zajęcia z psychologiem). 5. Uczenie konstruktywnego rozwiązywania konfliktów. 6. Kształtowanie postawy szacunku wobec innej osoby oraz jej własności, tolerancji wobec jej odmienności. 7. Edukacja włączająca uczniów niepełnosprawnych. 8. Rozbudzanie chęci udzielania pomocy innym poprzez budowanie postaw otwartości i empatii, zachęcanie do wolontariatu i działań na rzecz społeczności szkolnej i lokalnej. 9. Ukazywanie ważnych wartości w życiu człowieka. 10. Egzekwowanie od uczniów zachowań zgodnych z obowiązującymi w szkole zasadami. 11. Systematyczne wzmacnianie zachowań pozytywnych. 12. Współpraca wychowawców z pedagogiem szkolnym. 13. Indywidualne rozmowy wychowawcy z uczniami 	<p>Cały rok.</p>

	<p>i rodzicami.</p> <p>14. Spotkania przedstawicieli Policji z uczniami na temat konsekwencji prawnych niepożądanych działań młodzieży.</p> <p>15. Rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli w zakresie zapobiegania przemocy i agresji, gromadzenie odpowiednich materiałów edukacyjnych, udział w szkoleniach, korzystanie z czasopism i stron internetowych.</p> <p>16. Pozyskiwanie przez nauczycieli informacji na temat zachowań ryzykownych wśród dzieci (używanie narkotyków, nikotyny i innych substancji niebezpiecznych) i przekazywanie tych informacji rodzicom i pracownikom szkoły podczas spotkań, konsultacji, zebrań z rodzicami.</p> <p>17. Działania interwencyjne w sytuacji zachowań agresywnych zgodne z procedurami szkolnymi i we współpracy z odpowiednimi instytucjami.</p>	
Minimalizowanie zjawiska absencji uczniów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rzetelne sprawdzanie obecności na każdej lekcji. 2. Utrzymywanie stałego kontaktu z rodzicami oraz diagnozowanie przyczyn nieobecności. 3. Informowanie rodziców o konsekwencjach prawnych nierealizowania przez dziecko obowiązku szkolnego. 4. Współpraca z instytucjami wspierającymi Szkołę w zapewnieniu realizacji obowiązku szkolnego przez uczniów. 	Cały rok.
Ochrona przed negatywnym oddziaływaniem mediów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Omawianie sposobu korzystania z Internetu na lekcjach informatyki, podczas rozmów z wychowawcą i pedagogiem szkolnym. 2. Realizacja różnych programów profilaktycznych typu „Bezpieczny Internet”, „Magiczne Kryształki”. 3. Uświadamianie rodziców co do zagrożeń medialnych i wskazywanie sposobów kontroli dzieci. 4. Monitorowanie pracy samodzielnej uczniów w pracowniach komputerowych i bibliotece. 5. Propagowanie korzystania przez dzieci i młodzież z odpowiednich dla niej czasopism, programów telewizyjnych, audycji radiowych, stron internetowych. 	Cały rok. Program profilaktyczny realizowany cyklicznie „ <i>Magiczne Kryształki</i> ”.
Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych - przeciwdziałanie inicjacji narkotykowej i innych substancji niebezpiecznych (np. dopalacze)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja zagadnień profilaktycznych na lekcjach wychowawczych, na różnych przedmiotach oraz zajęciach pozalekcyjnych. 2. Wdrażanie różnych programów z zakresu profilaktyki (nikotynowej, alkoholowej, narkotykowej i HIV/AIDS), realizowanych przez pedagoga szkolnego, oddziałujących na uczniów, wychowawców i rodziców. 3. Współpraca ze specjalistami, terapeutami, zapraszanie na pogadanki i zajęcia warsztatowe. 4. Aktywizowanie grup młodzieżowych (np. MOPR) i zapewnianie możliwości realizacji opracowanych programów. 	Cały rok. Cykliczne programy: „ <i>Cukierki</i> ”, „ <i>Noe</i> ”, „ <i>Deбата</i> ”, „ <i>Magiczne Kryształki</i> ”

	<ol style="list-style-type: none"> 5. Prezentacja alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego. 6. Włączanie się w akcje edukacyjne organizowane przez różne organizacje oraz wykorzystywanie materiałów przygotowanych przez ośrodki wsparcia (plakaty, ulotki, filmy). 7. Postępowanie interwencyjne zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami w przypadku zaobserwowania faktu palenia, spożywania alkoholu, zażywania narkotyków przez ucznia. 	
--	--	--

II. Zapobieganie niepowodzeniom szkolnym uczniów

<i>Zadania</i>	<i>Sposoby realizacji</i>	<i>Czas realizacji</i>
Diagnoza zachowania i pracy uczniów w celu wczesnego wychwycenia ewentualnych problemów w nauce.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Systematyczna obserwacja funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym. 2. Analiza osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz czynionych postępów. 3. Cykliczne spotkania zespołów wychowawczych. 4. Systematyczne informowanie rodziców uczniów o funkcjonowaniu dziecka w szkole. 5. Zalecanie rodzicom diagnozowania przyczyn problemów uczniów w nauce i w zachowaniu. 	Cały rok.
Wspieranie ucznia z dysleksją i posiadającego opinię poradni psychologiczno - pedagogicznej	<ol style="list-style-type: none"> 1. Współpraca z rodzicami w zakresie kierowania uczniów na badania do poradni psychologiczno-pedagogicznej. 2. Umożliwienie uczniom korzystania z zajęć wyrównawczych i specjalistycznych organizowanych w szkole. 	Zgodnie z potrzebami uczniów.
Opracowanie i realizacja Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cykliczne spotkania Zespołów ds. Pomocy Psychologiczno-Pedagogicznej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. 2. Ewaluacja IPET-ów. 3. Współpraca wychowawców i nauczycieli przedmiotowych z nauczycielami wspomagającymi zatrudnionymi w określonych oddziałach klasowych lub w celu pomocy poszczególnym uczniom. 	Cały rok.
Indywidualizacja nauczania-dostosowanie form i metod pracy oraz wymagań do potrzeb uczniów mających	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zajęcia wychowawcze oraz indywidualne rozmowy na temat planowania nauki, skutecznych sposobów uczenia się oraz radzenia sobie z problemami w nauce. 2. Wdrażanie dzieci i młodzieży do organizowania pomocy koleżeńskiej. 3. Stosowanie podczas lekcji metod i form 	Cały rok.

problemy.	<p>aktywizujących ucznia z problemami w nauce.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Dostrzeganie i nagradzanie osiągnięć, ale także wysiłków uczniów. 5. Doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. 	
Rozbudzanie zainteresowań	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachęcanie do udziału w konkursach szkolnych i pozaszkolnych. 2. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych i kół zainteresowań - np. projekt „<i>Kuźnia Talentów</i>”. 3. Wzbogacanie propozycji zajęć podczas ferii i w czasie wolnym. 4. Organizowanie zajęć świetlicowych. 5. Uczestnictwo w życiu kulturalnym (spektakle, koncerty, seanse filmowe, wystawy). 6. Zachęcanie dzieci i młodzieży do organizacji różnych przedsięwzięć na forum szkolnym. 7. Wykorzystywanie środków multimedialnych do poszukiwania i stosowania wiedzy z różnych dziedzin. 	Cały rok.
Wspieranie rozwoju moralnego, społecznego i kulturalnego uczniów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w lokalnych uroczystościach kulturalnych oraz patriotycznych. 2. Organizowanie różnego rodzaju przedsięwzięć artystycznych, związanych z ważnymi datami narodowymi, środowiska lokalnego i szkolonego. 3. Podejmowanie z uczniami dyskusji na istotne tematy etyczne i społeczne. 4. Wzbogacanie systemu wartości uczniów o wartości wyższe, zachęcanie do aktywności na rzecz społeczności, budowanie poczucia solidarności społecznej z innymi. 	Cały rok.

III. Pomoc dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i materialnej

<i>Zadania</i>	<i>Sposoby realizacji</i>	<i>Czas realizacji</i>
Poznanie środowisk uczniów i rozpoznanie problemów istotnych dla funkcjonowania dziecka w szkole.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przeprowadzanie ankiet. 2. Rozmowy z wychowawcami, rodzicami i uczniami. 	Cały rok.
Organizowanie pomocy materialnej dla dzieci, których rodziny znajdują się w trudnej sytuacji materialnej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pomoc rodzinom w uzyskaniu stypendiów szkolnych, dofinansowania zakupu podręczników, dofinansowania wycieczek szkolnych, dofinansowania obiadów w stołówce szkolnej. 2. Praca komisji stypendialnej - rozpatrywanie wniosków. 3. Kierowanie rodzin w trudnej sytuacji materialnej do 	Cały rok.

	odpowiednich instytucji i ośrodków.	
Działania wspierające i interwencyjne prowadzone przez pedagoga i psychologa szkolnego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Praca w grupach roboczych w ramach Niebieskiej Karty. 2. Współpraca z Sądem Rodzinnym, Policją i kuratorami, pracownikami OPS opiekującymi się rodzinami uczniów – udzielanie informacji, konsultacje, uzgadnianie działań. 3. Wspieranie podnoszenia przez rodziców umiejętności wychowawczych. 4. Informowanie rodziców o możliwości udziału w zajęciach terapii rodzinnej, grupach wsparcia – w miarę potrzeb. 5. Udzielanie różnych form pomocy specjalistycznej, w ramach możliwości Szkoły. 	Cały rok.

IV. Promowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia i spędzania wolnego czasu

<i>Zadania</i>	<i>Sposoby realizacji</i>	<i>Czas realizacji</i>
Promowanie zdrowego stylu życia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, udział w lokalnych konkursach i zawodach sportowych. 2. Organizowanie rajdów, wycieczek, wspólnych imprez pozalekcyjnych i pozaszkolnych. 3. Korzystanie z propozycji lokalnych ośrodków kulturalnych i sportowych. 4. Wskazywanie zachowań służących zdrowiu na lekcjach wychowawczych, zajęciach z przyrody i biologii. 5. Organizowanie pogadarek i działań prozdrowotnych przez pielęgniarkę szkolną. 6. Propagowanie alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego - aktywności ruchowej (rower, basen, spacer, wycieczki). 7. Dostarczanie informacji na temat szkodliwości picia alkoholu, palenia papierosów i stosowania substancji psychoaktywnych, wskazywanie możliwości unikania ich i ukazywanie wartości życia bez używek. 8. Dbanie o prawidłową postawę podczas lekcji oraz o higienę uczenia się. 9. Oferta zajęć pozalekcyjnych prowadzonych na terenie szkoły, organizowanie konkursów szkolnych - kierowanie aktywności uczniów ku rozwijaniu zainteresowań i spędzaniu wolnego czasu w sposób zdrowy i bezpieczny. 10. Wspieranie inicjatyw organizacji uczniowskich. 	Cały rok.
Stopniowe wdrażanie właściwych nawyków	<ol style="list-style-type: none"> 1. Udział w ogólnopolskich programach „Warzywa i owoce w szkole”, „Szlanka mleka”. 2. Treści na temat zdrowego odżywiania się przekazywane podczas lekcji, godzin 	

odżywiania	z wychowawcą. 3. Prelekcje dietetyka przeprowadzane w klasach. 4. W ramach uczestnictwa Szkoły w programie „Szkoła promująca zdrowie”- działania według przyjętego harmonogramu np. akcja „Zdrowy poniedziałek”.	
Wdrażanie do zachowania higieny życia codziennego	1. Spotkania z pielęgniarką szkolną. 2. Pogadanki na lekcjach wychowawczych dotyczące przestrzegania zasad higieny osobistej. 3. Treści dotyczące higieny realizowane na lekcjach biologii, wychowania do życia w rodzinie, a także podczas zajęć w ramach programu „Między nami kobietkami”. 4. Uczenie młodszych dzieci właściwych nawyków higienicznych podczas pobytu w szkole. 5. Stwarzanie odpowiednich warunków do spożywania posiłków i podstawowych czynności higienicznych w szkole.	Cały rok.
Uwrażliwianie na higienę otoczenia - edukacja ekologiczna	1. Czynny udział w akcjach ogólnokrajowych i lokalnych typu „Sprzątanie Świata”, porządkowanie terenów w okolicy szkoły. 2. Podnoszenie wiedzy i świadomości na temat zbiórki i przetwarzania surowców wtórnych (recykling). 3. Organizowanie konkursów i działań ekologicznych.	Cały rok.
Pomoc w pokonywaniu trudności dzieci i młodzieży, związanych z rozwojem psychicznym	1. Treści realizowane na lekcjach religii i wychowania do życia w rodzinie. 2. Pogadanki na lekcjach wychowawczych. 3. Konsultacje z pedagogiem szkolnym, realizowanie programów uświadamiających sposoby wyrażania siebie, budujących poczucie własnej wartości. 4. Poznawanie prawidłowości zmian emocjonalnych i behawioralnych związanych z dojrzewaniem (m.in. na lekcjach biologii). 5. Wdrażanie różnych programów rozwijających umiejętności psychologiczne i społeczne. 6. Kształtowanie umiejętności komunikacyjnych: aktywnego słuchania i asertywnego wyrażania siebie. 7. Kształtowanie określonych postaw akceptowanych społecznie.	Cały rok. Cykliczne programy: „Odczuwaj, ufaj, mów”, „Archipelag Skarbów”.

Szkolny Program Profilaktyki opracowała Rada Pedagogiczna i po zasięgnięciu opinii Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego uchwaliła w dniu 18.02.2016r.

Za Radę Rodziców

RADA RODZICÓW
1973
ZESPÓŁ SZKÓŁ W SĘLNIE
Al. J. Piłsudskiego 14
01-207 SZYBOWICE

D. Łyżwa

Za Samorząd Uczniowski

Paulina Rucińska

Za Radę Pedagogiczną

Dyrektor
mgr Elżbieta Bielec